

Előfizetési árak:

Helyben:
Egész évre 6 korona
Félévre 3
Vidakra:
Egész évre 12 korona.
Félévre 6
Egyes szám ára 1 kr.
(2 fillér.)

UJ DEBRECZENI FRISS ÚJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik:
minden nap
hétfőn és ünnep után
való napon is.
Hirdetések díjszabás
szerint.
Egyes szám ára 1 kr.
(2 fillér.)

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13. szám. Főszerkesztő: SAS EDE. Felelős szerkesztő: HARSÁNYI SÁNDOR. Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13. szám. A lap szellemi részét illető közlemények ide küldendők. Előfizetések, hirdetések és reklámközlemények itt vétetnek fel.

A mi nem érdekes.

Wlassics miniszter beszéde.

Debreczen, febr. 15.

Komoly dolgokkal mi nemigen törődünk. Szenzáció kell a népnek! Ez a jelszó járja, szenzáció, a mi megragadja a figyelmet; a mi kiált, izgató és üres. Komoly dolog az oktatás dolga is, a miről Wlassics Gyula miniszter beszélt a képviselőházban, a mikor tárczája tárgyalását megkezdették. Komoly dolog és oly szükséges, akár a mindennapi kenyér vagy a levegő. De azért ki törődnek vele? S mi mégis erről írunk, a mi nem érdekes.

Wlassics Gyula miniszterről sokat élez hangzik el. Hogy ő milyen sok levelet írt. Hát először is mondjuk ki nyíltan, hogy levelei is bizonyítékai az ő mindenre kiterjedő figyelmének s jó akaratának. Ezek a levelek buzdítanak, lelkesítenek s a kormányzat érdeklődését mutatják ki, ami ezerszer többet ér, mint a rideg zarkozottság és tetlen közöny. Hadd élcelődjenek róla; elbirja azt Wlassics miniszter! A komoly közvélemény jól tudja róla, hogy ennél az embernél tevékenyebb, hasznosabb vezére régen vala a magyar kulturának. Sokat tett eddig s még sokat akar tenni a *nemzeti kulturánk* érdekében.

A miniszter beszédében először is megkapja lelkünket, hogy ő ezéül tüzte ki a *modern iskola* létesítését, vagyis az iskolák gyökeres reformját. Vakon azonban nem akar rombolni, mielőtt azt ne tudnánk, mint kell építeni? Új eszmék mozgalták a világot; mindent reformálnak, az új kor műveltségét kell tanítani az iskolákban. Európa szerte folyik a vizsgálódás: milyen legyen a modern iskola? Mikor a modern iskola az eszmék forradalmában így kialakul: mi nem zárkozunk el a reform elől. Addig is a miniszter megteszi, a mi legsürgösebb, legszükségesebb atalakítás. Nemzeti történelmet öntötte a középiskolai tantervbe és iparkodott gyakorlatiavá tenni az élő nyelv tanításban is.

Nagy örömmel fogadhatja minden magyar Wlassics miniszter ama kijelentéseit, hogy a nemzeti ügyek milyennek eddig is a *magyar iskolák*. Minden ilyen iskola nemzetünk egy egy vára, mely hódol a magyar lobogó szánára. Örömmel mondhatjuk azt is a mai korban, amikor az egészséget az

egész társadalmi élet berendezése állandóan veszélyezteti, hogy a miniszter a testi nevelésre jövőben is kiváló sokat vet. Mikor pedig a *népiskolák* fejlesztéséről beszélt, akkor is előmutatta, hogy a közoktatás ez alapvető intézményeinek fontosságát is ismeri és méltányolja.

Áldásos tevékenységű, fáradhatlan szerénységgel dolgozó ember ő, akinek munkáját nemzeti kulturánk érdekében figyelemmel, érdeklődéssel kísérhetjük ma is, amikor csak üres szenzáció kell; ma, amikor a közoktatásról írni, beszélni nem népszerű, mert nem izgató, nem érdekes.

TÁVIRATOK.

A munkanélküliek újabb zordulása.

Budapest, febr. 15. (Saját tudósítónktól.) A fővárosi államrendőrség a munkátlanoknak sétát engedélyezett. Az engedély folytán délután több mint kétezer munkás indult el az *Andrássy-utról*. A menet végig haladt a Teréz-köruton, a mint az Erzsébet körut-hoz ért a tömeg, beverte a *New-York* és az *Emke* kávéházak ablakait. *Majság* rendőrfogalmazót, ki rendet akart csinálni kövel dobálták meg. A rendőrség a tüntetőket kocsin vitte el a központra. Nem sokkal ezután a munkátlanok a *Kerepesi-uton* tüntettek. Beverték az *Otthon*, *Balaton*, *Elite*, *Fehérló* és *Szükszay* ablakait. A Múzeum-köruton más fegyver hiányában már jelző tábláikkal verekedtek. Megsebeztek *Horváth* Xavér gyógyszerész hallgatót. Ekkor *Sajó* rendőrkapitány kardot rántatott a rendőrökkel *Véres harc támadt erre az utcán a rendőrök és munkások között*. Sok munkást elfogtak s megkötözve a főkapitányságra vittek. *Heifell* kereskedősegédet, ki az utcai harc közben sebet kapott a kórházba vitték. *Heifell* fején kardvágás érete. A rendet a rendőrség délután öt órára helyreállította. A tüntetések által okozott kár huszezer korona.

Öngyilkos katona.

Kassa, febr. 5. (Saját tudósítónktól.) *Czene* János jó-

családból származó itteni közkatona az éjjel szolgálati fegyverével agyonlőtte magát. Öngyilkosságának okát nem tudják.

Megfagyott család.

Kassa, febr. 15. (Saját tudósítónktól.) *Drotár* Jánosné *kertfalvi* asszonyt, ma reggel, az országuton két leánykájával együtt megfagyva találták az árok-szélén.

Milán király temetése.

Bécs, febr. 15. (Saját tudósítónktól.) A fekete posztóval díszített szerb templomba, a melyben *Milán* holtteste zárt koporsóban ravatalra van téve, óriási közönség tódul. A ravatal körül ő felsége testőrei állnak őrt.

Budapest, febr. 15. (Saját tudósítónktól.) A budapesti szerb főkonzulátus *Milán* király lelkiüdvéért holnap, szombaton délelőtt 11 órakor, a zöldfa-utcai szerb templomban fényes gyásztiszteltetést rendeztet, melyen a magyar kormány, az idegen államok képviselői, a katonai és polgári hatóságok fejei megjelentek. Az idő rövidsége miatt a főkonzulátus külön meghívókat nem küldhetett szét.

Az angol trónbeszéd.

London, febr. 15. (Saját tudósítónktól.) A lapok kedvezően fogadják a trónbeszédet. A *Daily News* azonban azt mondja, hogy a beszéd ingadozó, hatástalan és nem kielégítő.

A spanyol zavargások.

Páris, febr. 15. (Saját tudósítónktól.) A *Havas-ügynökség* jelenti Madridból, hogy a belügyminiszteriumhoz érkezett jelentések szerint tegnap Valenciában, Alicantében, Granadában és Barcelonában ismétlődtek a zavargások. Alicantében a tüntetők megdobálták a városházát. A rendőrség szétverte a tüntetőket. A belügyminiszter betiltotta a városközi telefonforgalmat. A casertai gróf családja Franciaországba utazott.

A marosvásárhelyi vizsgálat.

— Saját tudósítónktól. —

Ma ovasárhely, febr. 15.

A *marosvásárhelyi* véres választás ügyében *Séley* Sándor miniszteri tanácsos elnöklété alatt kiküldött vegyes vizsgálóbizottság még vasárnap megalakult, kiegé-

sztívén magát fölhatalmazás szerint a függetlenségi párti *Sebess* Dénes dr. s a bíróság részéről *Posonyi* Gábor kir. törvényszéki bírót.

A vizsgálat azóta foly, kihallgattattak eddig *Geréb* Béla polgármester, *Bernády* György dr. rendőrkapitány, *Csiki* F. Károly választási elnök, *Isekutz* és *Péterfi* rendőrtisztviselők, *Gömöri* csendőrfőhadnagy. A vizsgálat még hosszasan foly, mert igen sok tanu lesz kihallgatandó.

A vizsgálatot — a marosvásárhelyi függetlenségi lap szerint — *Séley* miniszteri tanácsos a legnagyobb pártatlansággal és igazságszeretettel vezeti.

A vegyes vizsgáló bizottság működésével párhuzamosan és ernyedetlenül foly a törvényszéki vizsgálat is a véres választások ügyében. A bünyvizsgálatot erélyesen folytatják *Köllő* Ignác vizsgálóbíró és *Lázár* Miklós gróf kir. alügyész, kik már több mint 90 tanut hallgattak ki.

E hó 10 én *Elekes* Pálné és *Todorffy* Józsa urhölgyeket hallgattak ki, saját lakásukon Nevezett urhölgyek ablakaiból szemtanui voltak a vérengzésnek. Előadásuk szerint a *csendőröknek nem volt okuk a vérengzésre*.

A szabadalvüparti *Szekély* Lipót egy állítólagos szemtanúak a B. N.-ban megjelent előadásáról a következőket írja:

Az a térsur egyáltalán nem volt szemtanu.

Van ott szó egyebek között arról, hogy gróf *Tholdalagi* Lászlóné kocsiját megdobálták s az egyik lovát agyonverték. *Brada* dr. jeles orvosnak téli bundáját felhasították stb. stb.

A gróf *Tholdalaginé* lova a katonai istállóban most is vigan roppogtatja a zabot, a megdobalásból egy szó sem igaz.

Brada dr. nem jeles orvos, hanem egy jelesen készült ügyvéd-jelölt s a kabátja össze-vissza egy kilincsbe akadt bele s így lön ujjának kora veszte.

Hasonlóan értéktelenek a többi e fajta híresztelések.

Bernády György rendőrkapitány, a volt orsz. képviselő, akkit a függetlenségi párt első sorban vádol a történetekért, most adatokat gyűjt arról, hogy a választást megelőzőleg névszerint kik és voltaképpen micsoda eszközökkel terrorizálták a választó közönséget a függetlenségipárt részéről, a választási törvény illető szakaszainak megsértésével.

A rendőrség a följelentéseket a bírósághoz tette át.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, febr. 15.

A közoktatásügyi költségvetés iránt már nagyobb az érdeklődés — a jobb oldalon. Itt sűrű sorokban hallgatják a felszólalókat, míg a szélsőből majdnem teljesen üres. Elő lehet sorolni, hogy kik érdeklődnek kulturális ügyek iránt:

Kossuth Ferencz, Thaly Kálmán, Madarász József, no meg Boda Vilmos, a ki beszélni készül.

Két, határozottan szép és érdekes beszédet hallottunk pedig. Mindkettő nyílt és szókimondó. Janits Imre a felvidék kulturális fejlesztéséről, Dózsa Endre az egységes nemzeti oktatásról beszélt nagy figyelem mellett.

Általános feltűnést keltett Apponyi megjelenése. Nemcsak azért, mert már régen nem volt a háznál, hanem különösen azért, mert az ülés kezdete óta Szilágyi Dezsővel felvonult a középső legfelső padosra s ott két óra hosszat igen élénken társalogtak. — Mit szöhetnek, mit beszélhetnek? — Ezen tanakodtak sokan.

A szünet után Boda Vilmos beszélt.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Tallán Béla.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán, Wlassics Gyula, és Cseh Ervin.

A kultusbudget.

Molnár Antal jegyző: Janits Imre. Madarász József: A hárszabályok értelmében az előadó beszéde után a kisebbség véleményét kell meghallgatni. Miután tegnap a miniszter beszélt, most az ellenzéki oldalról kell szónokot szólítani.

Elnök: Miután a kisebbség részéről senki sem iratkozott fel, Janitsot illeti a szó.

Janits Imre: A felvidéki kulturális viszonyok fejlesztésére nagyobb áldozatot kíván. Polemizál Beksiacs könyvével, melyben a magyarság fejlesztésére kívánja a fősúlyt fektetni. Nézete szerint nagy nemzeti érdek, hogy a felvidéki tótokat, a kik szívben amúgy is magyarok, nyelvben is megmagyarosítsuk. (Helyeslés.) A tótok nem értenek egyet a pánszláv papokkal és tanítókkal, a kik a magyarság ellen izgatnak és agítanak. A kormány ezek ellenében a legnagyobb erélyvel kell fellépnie. A papi szemináriumokat a legszigorubb állami felügyelet és ellenőrzés alá kell helyezni. A F. M. K. E. sokat áldozik a magyarság ügyéért. (Éljenzés.) de sajnos, nem támogatják eléggé, hogy még üdvösebben működhessék. Megemlézik Pálffy János gróf nemeslelkű adományáról. (Zajos éljenzés.) Vajha mások is követnék a nemes főúr példáját. (Helyeslés.) A miniszter iránt nagy bizalommal viseltetik s ezért elfogadják a költségvetést. (Éljenzés. Számosan üdvözlik.)

Zichy János gróf a felekezeti iskolák szükségességét hangsúlyozza, mert a lélek s a vallás művelésére kell a legnagyobb gondot fordítani. Az állami iskolák csak equistákat nevelnek. Az állam elismeri a felekezetek egyenjogúságát, akkor miért avatkozik bele a felekezetek dolgaiba. Kérdi, hogy a miniszter miért nem szólott az autonómiáról és miért nem törődik vele.

Pader Rezső: Politikai okokból!

Zichy: Miért nem készítik már elő az autonómiai kongresszus előmunkálatait. Az a mi most ez ügyben történik, az méltatlanság. Az államnak a katolikus társadalom iránti kötelessége az autonómiát megcsinálni. Addig, a mig az oktatás terén vallásosabb irányzatot nem lát, a költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés a néppárton.)

Dózsa Endre az egységes nemzeti oktatást sürgeti. Történelmi fejtegetések során azt bizonyítja, hogy erdélyi fejedelmek mindenkor a nemzeti oktatás fejlesztésére igen nagy súlyt fektettek. Innen van, hogy Erdélyben a magyarság mindig erősen dominált. Még a román papok is az ev. superintendes fennhatósága alá tartoztak. Szól ezután a Gossdu alapítványról, a mely idestova 2 millióra rug. Ezt az alapítványt a román ifjak magyar nevelésére kellene fordítani. Nemzetiségi torzsalkodással, nemzetiségi tulkapásokkal egységes

magyar kulturát teremteni nem lehet. A magyarság érdekében minden lehető el kell követni. A miniszter és működése iránt bizalommal és elismeréssel van. A költségvetést elfogadja. (Élénk helyeslés. Sokan üdvözlik.)

Elnök az ülést felfüggeszti.

Szünet után

Boda Vilmos a tanárok helyzetét fejtegeti. Fizetésük javítását és lakbérpótlékok emelését sürgeti, kívánja a polgári iskolának 7 osztályúvá való kibővítését. A költségvetést pártállásánál fogva nem fogadja el. (Helyeslés balról.)

Pader Rezső holnap akar szólani.

Elnök: Még csak negyed 2 van, tessék most beszélni.

Pichler Győző: Ildomosságból is meg kell engedni, hogy Pader holnap beszélhessen, mert a kormány-pártiak amúgy is letörölköztek.

Gajári Ödön megengedi a halasztást.

A vitát holnap folytatják.

Idyll az ingyenkenyér osztásnál.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, febr. 15.

A jótétemény értékét nem tisztán abból itéli meg a segélyezett szegény, hogy mennyit kap, hanem hogy hogyan kapja. A durva, gögös, feltűnési vágyból adományok keserűvé tesszik a jótékony-ság sanyaró falatját, — míg a nemes, igazi jószívre valló, finom jótékony-ság még az alamizsna gyanát kapott falat fekete kenyert is edesebbé teszi.

Kedves, idyllikus jelenet játszódott le tegnap délben az ingyenkenyér osztásnál.

Egy városunkban széles, körben ismert, köztisztviselőben álló, szeretetreméltó urnő nézegette tegnap a sok apró emberkét, öreg koldust, — amint kezeikbe kapva a fél cipőt boldog arccal siettek övéikhez megosztani az izgalomadtá edes, jó kenyeret. A kicsi rongyokba burkolt emberkék egy-némelyike rögtön bele is harapott a csábító piros cipőba más része pedig, talán otthon maradt szegény testvéreikre gondolva keblükhöz szoritották az isten és jó emberek könyörületességéből kapott kenyeret és vigan tapiskoltak hazafelé a fagyasztó hidegben.

Az uriaszony csak nézegette a boldog kis embereket, jóleső örömmel, igaz gyönyörűséggel.

Egyszer csak udvariasan megszólítja Komlóssy Arthur főjegyző:

— Nagyságos asszonyom, tessék egy kis kenyeret osztani!

A főjegyzőnek nem kellett megismételnie az udvarias felszólítást. A kedves uriaszony, Baloghné Békéssy Rózsa rögtön felcsapott a kenyérosztók közé s fáradhatatlanul osztotta, osztotta a kenyeret, a mig csak szegény, éhező ember jelentkezett az osztogatás helyén.

A sok „Tezeit csótolum“ pedig olyan édesen, olyan meghatóan esengett a didergő gyermekhad ajkáról, a mivel a kenyeret megköszönték, hogy szívébe hatott az embernek. A tegnapi nap folyamán különben 943 darab kenyeret osztottak ki. Kenyes adományok is folytak be a nyomorgó szegények javára:

Rósenfeld Salamon ur 20 korona, Pokol Sándor és neje 2 koronát adományoztak. Köszönet az emberiség nevében.

Debreczenbe jött meghalni.

Öngyilkos néptanító.

(Saját tudósítónktól.)

Debreczen, febr. 15.

Egy messze idegenből jött, szegény, elzülött néptanító oltotta ki önkézével sokat hánytatott életét tegnap, a kora reggeli órákban Debreczenben. A Szarvas-szálloda egyik szegényes szobájában dobta el magát a szerencsétlen ember az életet, a ki messze idegenből, Torontálból jött Debreczenbe — meghalni. Tegnap a kora reggeli órákban röpitette agyába a gyilkos golyót, de az öngyilkosságot csak délután vette észre a szálloda személyzete.

Az öngyilkosság részleteiről tudósítunk az alábbiakban számol be:

Margulecz Ferencz a Hunyadi-utcai Szarvas-szálloda tulajdonosa, tegnap délután jelentést tett a rendőrségnek, hogy egy vendége, ki a szálloda 2-ik számú szobáját bérelte ki, nem ad magáról életjelt. Csütörtökön este 11 órakor foglalta el a szobát a szállodában, azóta ki se mozdult s a zörgetésre nem felelt. Mikor lefeküdt, meghagyta a hetesnek, hogy reggel hat órakor költse föl.

A szálloda hetese a vendég parancsának megfelelőleg, tegnap reggel hat órakor kopogtatott ajtaján, de a vendég ekkor kiszóllott, hogy ne háborgassa, mire a hetes békén hagyta, s csak tizenkét óra után kezdett ismét kopogtatni az ajtaján. Hiába verte azonban az ajtót, majd az ablakot is, nem kapott semmi választ. A dörömbölésre Margulecz, a szálloda tulajdonosa is figyelmes lett s ő is megpróbálta felkelteni relytőlyes vendéget.

Mikor ez a kísérlet sikertelennek bizonyult, Margulecz rosszat sejtve, jelentette az esetet a rendőrségnek. Bardócz rendőrbiztos rögtön a Szarvas szállodába sietett, s ő is megpróbálta felverni a mélyen alvó vendéget, de ekkor sem adott magáról életjelt.

A rendőrbiztos délután három órakor jelentést tett Végh Gyula helyettes főkapitánynak, a ki a jelentés vétele után lesietett a szállodába.

Lakattal felnyitatta az ajtót, s rögtön konstatálta, hogy a második számú szoba vendége öngyilkosságot követett el. Félíg nyitott szemekkel, beesett arccal, mozdulatlanul feküdt az ágyban, jobb kezében 12 mm. revolvert szorongatott.

Végh Gyula rögtön telefonált a kerületi orvosért, a ki pár perc múlva megérkezett, de már csak a beállott halált konstatálhatta.

A h.-főkapitány ott a helyszínen rögtön jegyzőkönyvet vettetett fel az esetről, a kerületi orvos vizsgálata után pedig átnézte az öngyilkos iratait, a melyből kitűnt, hogy a szerencsétlen ember Korpás István állami tanító. Az öngyilkos iratai közt egy kinevezési okmány volt, mely azt bizonyította, hogy Korpás Torontálmegeye Magyar Pádé közsé-gének tanítója. Zsebében a kinevezési okmányon kívül még egy zálog-cédulát is találtak, melyet egyik debreczeni zálogház állított ki, mely az öngyilkos utolsó értékes holmijáról, téli kabátjáról szólt. Jelentéktelen irományokon kívül más nem volt nála. Levelet, melyben öngyilkosságának okát megírta volna, nem hagyott hátra.

Az orvosi vizsgálat szerint az öngyilkos tanító még a kora reggeli órákban lőtte meg magát. Két lövés osütörtököt mondott, s csak a harmadik golyó hatolt be szájja padlásán keresztül az agyvelejébe, a mely rögtön halált okozott.

A revolver alig durranhatott valamit, mert csak így történhetett, hogy a szomszédok szobában alvó vendég a lövésből semmit sem hallott.

Az öngyilkos néptanító holttestét kiszállították a közkörházba, a honnan ma délután fogják eltemetni.

Hozzáartozóiról a rendőrség egyelőre nem tud semmit, a mely táviratban értesítette Magyar Pádé község előljáróságát az esetről.

Elfogott szellemi ézők.

(Saját tudósítónktól.)

Nagyvárad, febr. 15.

Nagyvárad levelezőnk értesít bennünket az alábbi érdekes esetről, amely élénk világot vet a köznépbabonás hitére. A nem mindennapi eset egy biharmegyei kis községben Cséffán történt meg s a következő:

Hetek óta járja a környéket két kaputos ember, lázas forrongást és érdeklődést kelte faluszerte mindenütt. A két férfi, ezek a modern garabonciás diákok, nagy do gokat hirdettek, persze csak suttogva, a kíváncsi érdeklődőknek. Jelesül azt, hogy a tulvilág összes szellemeivel egyenes összeköttetésben állanak és kitudják belőlük venni annak a titkát, hogy merre kelljen kutatni az elásott pénzekért és kincsekért.

Az ilyen szenzációs ujságokra pedig hol ne lenne kíváncsi a nép? Kíváncsiak voltak bizony és fizettek a szellemidézőknek, amennyit csak kívántak.

Rendszerint homályos szobában történt a szellem idézés. Még pedig úgy, hogy a két garabonciás elévett egy háromlábú asztalkát, az asztalka egyik lába alá egy tiszta papírost tettek, azután ujjakkal megérintették az asztalt. Kis' vártatva az asztal remegni, majd kopogni kezdett; végre írásban jelentette, hogy nem kisebb férfi szelleme óhajt beszélni, mint Attila.

Ezen előzmények után néhai való Attila kijelentette — 7 koronáért, — hogy itt a pénz közelben, csak asni kell a botfülü Szabó Mihályék istállója mögött, hat lépésre a szöglet-től. Egy rézkondér vagyon ott a föld alatt telis-tele ezüst lázsiásokkal.

Máskor és másutt pedig Dobzse László jelentkezett és nagy fontosskoda bevallotta, hogy egy abrakos tariszna aranyat épen a Rikkancs dűlő kezdeténél ásott el, hogy hitelezői elől elrejhesse. Ilyképen adták kezeirásukat holmi kincsekről mindazok, a kik Dárius óta mint pénzese emberek szerepeltek a világtörténetben.

Azt talán mondanunk is felesleges, hogy szenvedélyes ásások kezdődtek mindenfelé a vidéken, de sajna egyaránt kevés eredménnyel. Végre a csendőrségnek is fülébe jutott a dolog és tegnap el is esipték a garabonciásokat Jótán Mihály és Kléger István személyében. A garabonciások élénken tiltakoztak ugyan a vádak ellen, hanem a náluk levő háromlábú asztalka, meg egy csomó már kész tulvilági levél erősen ellenük bizonyított.

Az egyik levél pláne bünjel is, mert hiszen tartalmából kétségkívül kitetszik az, hogy mi ezézből irtak. A levél szóról, szóra így hangzik:

Ó, milyenek az emberek, — hogy a tenger kincset a földben hagyják olpusztuini! A faltól három lépésnyire, a föld alatt egy kazán vagyon, tele török livrával. És egy félhold is van benne, szinaranyból. Ássátok ki, báránykám és éljete boldogul maradé-

kaitokkal együtt. Allah növeszeze hosszúra árnyékokot. Ezt izeni nektek a Tuba-fa alól

Ali.

A két garabonciást a terhelő adatok nyomán egyelőre hüstre tették. Az általános ásás azonban nem szűnt még meg teljesen, mert hiába a népás a kincsek után, kivált, ha már pénzében is van a mulatság.

UJDONSÁGOK.

* A római katolikus főgymnázium ügye. A debreczeni római katolikus főgymnázium ügye már évek óta foglalkoztatja Debreczen tanügyi körét. A fokozatos fejlesztésnek eleget tett az intézetben oktató kegyes tanítórind, de az iskola épülete ma is abban a lehetetlen állapotban van, mint a mikor még algyimnázium helyisége volt a kegyes tanítórind iskolaépülete. A kultuszminiszteriumból ma jött le ez ügyben *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternek leirata, mely az iskola új épületének ügyét közelebb viszi a megvalósulás stádiumához. A miniszter e leiratot Debreczen város tanácsához intézte. A miniszter a leirat mellett visszaküldte a városnak 1899 május 13-án kötött iskolaépítési szerződés tervezetét, mert némi módosítást óhajt azon tételre. A tanács csütörtöki ülésében foglalkozott ezzel a kérdéssel s a miniszternek nem annyira a dolog lényegébe vágó, mint inkább stílárius módosítását elfogadta. A szerződést a gyűlés után azonnal, azzal a kérelemmel küldte fel a kultuszminiszterhez, hogy a már évek óta húzódozó ügy intéztesse el a lehető gyorsan, mert a késlekedés Debreczen tanügyének nagy kárára van. A tanács egyhangu határozata kilátásba helyezni, hogy Debreczen tanügyi viszonyaira jó hatással leendő új főgymnasium ügye semmi haladékot nem fog szenvedni.

* Gondnokság alá helyezett elmebeteg. A debreczeni kir. törvényszék a héten négy élőhalottról állított ki gyanúsjelentést. Négy szerencsétlen embert helyeztek elmebetegség miatt gondnokság alá. A szerencsétlen élőhalottak: *Hadnagy* Gergely 42 éves pályafelvigyázó, *Kádár* István 23 éves napszámos, *Lente* Antal h.-nánási kovács legény és *Antal* Mártha 49 éves szováthi lakos.

* Játszó teret az ifjuságnak. *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter leiratot intézett *Géressy* Kálmán tankerületi főigazgató és *Fazekas* Sándor főreáliskolai igazgatóhoz, hogy az ifjuság számára tervbevevett játék-tér felállítására sürgősen tegyék meg a lépéseket és lépjenek minél előbb érintkezésbe a városi tanácsal, a játék-térre szükséges négy-öt kat. hold területnek átengedése és kijelölése végett. Hogy a leiratot legnagyobb rokonszenvvel és elismeréssel üdvözljük az csak természetes és hisszük, hogy a városi tanács a terv mielőtti létesítése elé akadályokat gördíteni nem fog. A fentebbiekkel kapcsolatosan említjük meg, hogy *Laszgalner* Kálmán ur sport-tér felállítását kérte a várostól felnöttek számára. A sport-tér létesítésére 25 kat. holdat kért, amit természetesen megadni nem lehet, de amennyiben kevesebb területtel is be lehetne érni, az életrevaló és üdvös terv keresztülvételére felhívjuk az illetékes körök figyelmét.

* Takonykóros ló, a huszár laktányában. A lótarló gazdák réme a takonykór tegnap a Vilmos huszárok debreczeni laktányában fordult elő egy esetben. Egy közhuszár lova takonykórban megbetegedett. Báró *Leonhardi* ezredes erről rögtön jelentést tett egy városi tanácsnak, mint a hadügyminiszteriumnak. A beteg lovat tegnap lebunkózták és a sintér telepi hulláégető kemencében elégették.

* Nagy falopás. *Dr. Szentpály* Béni orvos, panaszt tett a rendőrségnek, hogy Debreczen határában levő erdejéből ismeretlen tettesek körülbelül 120 koesi fát elloptak. A nagymérvű lopás kiderítésére megtették az intézkedéseket.

* Szökés a büntetés elől. A nyiregyházi királyi törvényszék, *Tarkány* József 40 éves cselédet lopás miatt 7 hónapi fogházra ítélte. *Tarkány* azonban a büntetés kitöltése elől megszökött. A nyiregyházi rendőrség most táviratban kereste meg a debreczeni rendőrséget *Tarkány* nyomozása iránt. A büntető osztály intézkedett a szökött cseléd előállításá iránt.

* Az angol-klub matinéja. A debreczeni Angol-klub, vasárnap délelőtt, matiné rendez a következő műsorral. Megnyitó beszédet mond *dr. Öreg* János. Zongorázik báró *Leonhardi* Gertrud. A Barnum cirkusról felolvas *Komlóssy* Miklós. Énekel *Környei* Béla a debreczeni színház tagja. Végül *dr. Berger* Andor graphophon produktiókat fog bemutatni.

x Kőhögés, rekedtség ellen páratlan szer a Réthy-féle pemetefű-czukorka, mely a legerősebb tüdő vagy gégehurutot néhány nap alatt biztosan meggyógyítja. Hírneves orvosok elismerik, hogy e kitűnő alkatrészekből készített czukorka a gyomrot nem rongja és köhögés, rekedtség ellen sikeresen használható. Valódi minőségben mindenütt kapható dobozonként 60 filléért és a készítőnél, *Réthy* Béla gyógyszerárában, B. Csabán.

x A technika legújabb vívmányát csodálhatják meg azok, kik ma este Márkus Jenő Dróher-sörösarnokába ellátogatnak. Ugyanis egy villamos zongorát mutatnak be ottan, mely csodásan szép hangjával és elmés szerkezetével bámulatba ejti azokat is, kik előtt az ujkori találmányok nem egészen ismeretlenek. E mellett szebbnél-szebb darabok eljátszásával olyan zenei élvezetet nyújt, a melyben csak ritkán van részünk. A bemenet szabad.

MULATSÁG.

Az ács-ifjuság bálja. A debreczeni ács-ifjuság, ma este tartja meg a Margit-fürdő disztermében mulatságát. Az ács-ifjuság mulatsága mindig jóhírnévnek örvendett, s a mai mulatság csak megfogja erősíteni azt a jóhírnevet, melyet a derék rendezőség magának évek óta kivívott.

SZÍNHÁZ.

Éjféli után.

Kezdjük a végén. Ugy hisszük, nem volt a színházban egyetlen ember sem, a ki a harmadik felvonás függönyének le-gördültekör azt ne kérdezte volna, ha a szomszédjától nem, de önmagától, hogy hát: csakugyan vége van darabnak?

Szent igaz, hogy a darabot ezzel a mesével egy felvonásban is rendbe lehetett volna hozni. Így pedig három felvonáson át forgott vagy tiz személy egy tévedésből adott csók körül, anélkül, hogy a tévedésnek egyéb következménye lett volna annál, hogy egy haza indult társaság visszatért a bálba.

Biz ez még egy felvonásba sem sok, nemhogy háromba.

Meg kell adni azonban a szerzőnek, hogy a feldolgozás alá vett sorvány mesét igen ügyesen nyújtotta ki s egészen addig, míg várakozásában meg nem csalatkozott, nem unta meg magát a közönség.

A párbeszédek folyékonyak, a jelenések ügyesen vannak szcenizozva és könnyen gördülnek egymás után.

Hasonlít az egész a habos felfujthoz, melyet megenni megeszik az ember, de jól ugyan nem lakik tőle.

A darabról nincs többet mit mondanunk, ennyit sem érdemel meg.

Nem hagyhatjuk azonban megemlítés nélkül, hogy ügyesebben rendezett darabot mostanában nem láttunk s főképpen ennek tulajdonítható, hogy nem bukkott egészen meg. Ugy ment minden, mint a karikacsapás, a rendező gondossága a legkisebb részletet sem hagyta figyelmen kívül.

A szereplők — bár egyetlen igazán hálás szerep sincs a darabban — mindent megtettek a siker érdekében. *Pataki* mint *Füzes*, *Halmi* Margit miut Nelly igen jók voltak. *Fáy* Flóra is igen csinos alakítást nyújtott — estélyi ruhája gyönyörű volt — csak hogy a magát megcsaltnak érző fiatal feleség szerepét tultragikusán fogta fel s erős vonásokkal rajzolta meg.

Szathmáry, mint rendezés, kitűnő volt, s *Tanay*-n kívül, ki izléstelenül tulzott, a többi szereplők is a tőlük telhető legjobbat adták.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Hütlenn üzletvezető. Négy vádlott felett itelkezett tegnap a debreczeni kir. törvényszék büntető tanácsa *dr. Szeőke* István bíró elnökletével. Elsőrendű vádlott *Gottlieb* Pál, alig 20 éves kereskedő segéd, hütlenn kezelés büntette miatt került a vádlottak padjára. A második vádlott *macsi Tóth* János jómódu czivisember, a ki bűnrészesség miatt helyezettett vád alá. A másik két vádlott, két asszony, a kik segédkeztek a bűnygyben. A szövényes bűnygy részleteit a következőkben ismerterjük: *Gottlieb* Pál, mint segéd volt alkalmazva *Wiener* Adolf debreczeni zsákkölesző kereskedőnél 1898-ik év nyarán. A gazda egy izben hosszabb időre eltávozott Debreczenből és ekkor a fiatal segédre volt bízva az üzlet vezetése.

Ezalatt történt, hogy *macsi Tóth* Janos 150 szákot vett kölcsön az üzletből és ezért 15 forintot fizetett. A pénz a segéd saját céljaira fordította, a zsákokról szóló kölcsön-czédulat pedig a *Tóth* Jánossal való megbeszélés után megsemmisítette. Szóval *Tóth* potomáron jutott a zsákokhoz. A kir. ügyészség hütlenn kezelés büntette miatt emelt vádat a kereskedő segéd ellen. *Tóth* ellen pedig az abban való részességért.

A tegnapi főtárgyaláson igen ér-

dekes elvi kérdés merült fel a kir. ügyészség és a törvényszék között.

Wiener képviselőjében megjelent *Hegedűs* József ügyvédjelölt a segéd ellen a panaszt visszavonta és nem is kérte megbüntetését. *Horváth* kir. alügyész ennek daczára annyival is inkább a hütlenn kezelésben való büntett miatt kérte a vádlottakat elítélni — mivel a hivatalból üldözendő bűncselekmény és így elsőrendű vádlott daczára, hogy a volt gazdája a panaszt visszavonta, nem kerülheti ki az igazságszolgáltatás sujtó kezét. A törvényszék a közvádoló minősítését nem fogadta el, s *sikkasztásnak* minősítette a fennforgó cselekményt és mivel a panaszos vádját visszavonta elsőrendű vádlottat az ellene emelt vád alól felmentette. *Macsi* Tóth Jánost pedig orgazdaság vétségéért 200 korona pénzbüntetésre ítélte. A bűnperben szereplő két asszonyt is bűnrészességért 7-7 napi fogházra ítélte a törvényszék.

§ Bűnygyi főtárgyalások. A debreczeni kir. törvényszék büntető tanácsa, jövő hét folyamán a következő ügyekben tart főtárgyalást: Február hó 18-án, hétfőn: *Ifj. Kovács* János és társa, *Sz. Papp* János ellen lopásért. *Kedden*: *Kaszás* Mária, *Orosz* Sándor, özv. *Nagy Balászné* ellen lopásért. *K. Szabó* Lajos ellen ragalmazás vétségéért. *Szerdán*: *Markus* Lajos ellen lopásért, *Tóth Péter* ellen magánokirat hamisításért, *Csütörtökön*: *Antal* Sándor ellen hatóság elleni erőszakért, *Tornya* Sándor ellen lopásért, *Turi* Mihály ellen lopásért. *Pénteken*: *ifj. F. Molnár* Miklós és *Békési* Józsefné ellen lopásért.

KÖZGAZDASÁG.

Tőzsde.

— Távirati tudósítás. — Budapest, febr. 15.

Buzakinálat kielégítő, vételkedvő. Szilárdabb irányzat mellett 30,000 méterm. került forgalomba 5 fillérrig drágább áron. Egyéb gabonanemű kedvezőbb. Idő: fa-gyos.

Buza áprilisra	— —	7-55-56
" októberre	— —	7-67-68
Rozs áprilisra	— —	7-38-39
Rozs októberre	— —	6-58-60
Zab áprilisra	— —	6-34-35
Tengeri májusra	— —	5-30-31
Repcze augusztusra	— —	12-60-70

Debreczeni városi színház.

Folyó sz. 140. Bérlet szünet XXIV.

Ma Szombaton, Február hó 16-án: általános bérletszünetben, mérsékeltlen felemelt helyárrakkal a

Párisi repülő balett-társaság első fellépte.

Ezt azonban megelőzi *Szabó* Irmának betegsége utáni első felléptével:

A Gyurkovics lányok.

Életkép 4 szakaszban.

SZEMÉLYEK:

<i>Radványi</i> , ezredes	<i>Komjáthy</i> J.
<i>Horka</i> Feri	<i>Pataki</i> Béla
<i>Gyurkovics</i> né	<i>Kiss</i> Irén
<i>Katinka</i>	<i>T. Halmi</i> M.
<i>Sárka</i>	<i>Bárdos</i> Irma
<i>Ella</i>	<i>Cserényi</i> Adél
<i>Miczi</i>	<i>Szabó</i> Irma
<i>Lizi</i>	<i>Sziklay</i> Valér
<i>Klárka</i>	<i>Kovács</i> Lili
<i>Teruska</i>	<i>Serfőzy</i> Ilonka
<i>Sándorffy</i>	<i>Odry</i> Árpád
<i>Gida</i>	<i>Tanay</i> F.
<i>Semessy</i>	<i>Sziklay</i> M.

Holnap, vasárnap, február 17-én este:

Báránycák.

Operette 3 felvonásban.

REGÉNYCSARNOK.

A mit az éj betakar.

Angol regény.

Írta: Miss Braddon.

II. Fejezet. 19

Az éj fátyola alatt.

Minél mélyebben fogsz aludni annál jobb lesz rád nézve, mert majd nagyon is eltalálnalak altatni.

Ezzel a vén gonosztevő karon ragadta leányát és egy szobába lódtá, melynek ajtaja nyitva volt.

Milson betette utána az ajtót és egy kulccsal, melyet zsebéből vont elő, bezárta ezt. E kulcs a ház valamennyi zárába beillett.

— Most már nem kell félnünk, kedves kis éneklő madaram — mormogá utána vad gunnyal.

Azután lement a léposón és vizszatért vendégéhez, kit e közben Dennis Waymann szüntelen evésre és ivásra nógatott, amely vendégszerető kínálatoknak a tengerész nem is állt ellen.

Midőn Jenny szobájába lépett és látta az ajtótól eltávozott, kinyitá az ablakot, leült melléje és a szurok-sötét éjszéméletében látszott elmerülni, igazán pedig az alatti szobában lévő három férfi beszélgetésére figyelt.

E hangokat a vén és rozzant ház minden részében kényelmesen meg lehetett érteni. Koronkint szivból jött jóízű kacaj rázkódtatá meg a szuette gerendákat, nemsokára azonban minden elcsendesedett.

— Jenny nagyon jól tudta, hogy most már kártyáznak.

— Igen, igen, — suttogá minden ugy fog történi mint amaz éjen — eleintén hangos beszéd és kacaj, majd néma csend, aztán pedig — óh nagy isten! Hát a mai éj is ugy fog végződni, mint az a másik három év előtt:

Tompa fájdalommal kulcsolá össze kezeit és a nyitott ablak előtt térdre borult, ugy hogy feje az ablak felső párkányán nyugodott.

Órákig térdelt így a padlaton, a nyitott ablak előtt, melyen a hideg szél orkánként özőnlött be.

Ugy látszik, hogy oda lenn a szobában igen csendesen vannak. Csak néha-néha lőnek egyes hangok ki-vehetők, de csak is elfojtva és csak igen ritkán. A kitörő hahótából, a jókedvű mulatók zajából már semmi sem hallatszik.

Halványszürke sugár kezdett derengeni a messze keleten — a virradó nap első hirmöke.

— Oh bár csak ez az éj is elmúlt volna már! — mondá magában Jenny. — Ah, csak minden gonosztett nélkül mult volna már el.

Alig repültek el az utolsó szavak ajkáról, midőn az utolsó szobából egyszerre mindinkább kitörő durva hangok hallatszottak föl.

A leány elhalványulva és remegve emelkedett föl terdeléséből. A zivódó hangok mindinkább élesek lőnek. Aztán öklelődzés moraját lehetett hallani, asztal és székek borultak föl nagy zörejrel, pohárcserepek csörmpölve hullottak szét.

(Folytatjuk.)

Laptulajdonos: Csokonai-nyomda.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotba szenved, kérjen iratott, ingyen és bérmentve kapható a hatályos gyógyszerár által Hajna Frankfurt.

Egy 4 szobás utcai lakosztály

május 1-re kiadó.

Szent-Anna-utca 29. sz.

Menetrend.

Érvényes 1900. évi október hó 1-6 napjától.

Debreczenből az alábbi állomások felé indul	901	1200	1236	416	710	1027
P.-Ladányba . . . . . érkezik	948	138	145	508	840	1138
Nagyváradra	1156	342	342	638	—	148
Budapestre	150	620	810	930	—	545
Debreczenbe a fenti állomások felől	1144	338	638	238	514	741

Debreczenből az alábbi állomások felé indul	1217	356	646	256	522	758
Ér-Mihályfalvára . . . . . érkezik	100	458	728	357	635	913
Nagy-Károlyba	136	608	808	538	759	1040
Szathmárra	220	708	850	611	917	1203
Királyházára	316	827	—	783	208	—
Taraczkőre	433	1014	—	914	—	—
M.-Szigetre	456	1050	—	950	—	—
N.-Bocskóra	—	1203	—	1102	—	—
Kőrösmezőre	—	340	—	145	—	—
Debreczenbe a fenti állomások felől érkezik	751	846	1216	356	645	1012

Debreczenből az alábbi állomások felé indul	822	401	658			
Nyiregyházára . . . . . érkezik	939	518	816			
Királytelekre	1012	558	935			
Szerecsre	1121	703	1043			
Debreczenbe a fenti állomások felől érkezik	807	1207	753			

Debreczenből az alábbi állomások felé indul	935	431	—			
Sáránra . . . . . érkezik	1008	504	—			
Nagy-Léta—Vértésre	1116	618	—			
Derecskére	—	1042	—			
Debreczenbe a fenti állomások felől érkezik	718	813	—			

Debreczenből az alábbi állomások felé indul	442	421	—			
Ohat-Kőcsra . . . . . érkezik	734	659	—			
Tisza-Füredre	832	756	—			
Füzes-Abonyba	1024	—	—			
Debreczenbe a fenti állomások felől érkezik	800	545	—			

Debreczenből az alábbi állomások felé indul	528	1120	406			
Hajdu-Nánásra . . . . . érkezik	817	118	621			
Büp-Szt.-Mihályra	852	—	658			
Tisza-Lökre	917	—	725			
Debreczenbe a fenti állomások felől érkezik	817	330	635			

Az éjjeli idő este 6 óráig reggeli 5.59 percig a perozéket jelző számjegyeknek a táblázatával van jelölve. A vastagabb számjegyek gyorsvonatok érkezési és indulási idejét jelzik.

Mai kívánalmaknak megfelelő, hat szobás utcai lakás Kossuth-utca 28. sz. alatt május 1-től kiadó.

Magyarország leghíresebb ásvány-gyógyforrásai a

Bikszádi gyógyit mint a drága Selters. A

Sztójakai azonos a karlsbadival

Bérlők: Almer Lajos és Károly Nagybánya.

Kapható minden fűszerüzletben.

Fisch Herman cégénél

Debreczen, Hatvan-utca 6. sz.

Kapható a legjobb

KOSER

fűstölthús, szalámi, szafaládó, pácolt nyel, havannakaber, libaszalonna, bártfal Meislich-féle friss kóser juhturó, debreczeni és párisi kolbász.

Naponta friss virsli páronként 4 krajczárjával kapható.

Figyelmes és pontos kiszolgálást ígér

Tisztelettel

Mendel Farkas.

Eladó földbirtok.

Tisza-Polgár határában (Szabolcs megye)

a vasuti állomástól 20 percznyire, egy tagban, kellő gazdasági épületekkel ellátott

750 magyar holdas birtok

szabadkézből előnyös fizetési feltételek mellett

eladó.

Bővebb felvilágosítást ad Munk Soma Alsó-Zsoleza és Dr. Neményi Vilmos ügyvéd, Kassán.

Pártoljuk a magyar ipart!

Legjobb Csontlevélpapír

„Adria”

HAZAI GYÁRTMANYI

Versenyez a külföld elsőrendű készítményeivel

A párisi kiállításon az „Arany érem”-mel kitüntetve.

KÉSZITI:

Csász. és kir.

udvari szállító

RIGLER JÓZSEF EDE

PAPIRNEMŰGÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPESTEN.

Kapható: Pongrácz Géza fő- és főüzlet, Telegdi K. Lajos, Csokonai-nyomda és papírkereskedés, Szabó István, Csáthy Ferencz, Grünvald Bernat és Komáromi József uraknál.

Nélkülözhetlen és felülmulhatlan, hatása bizonyos. Világraszóló cikk kivitel az összes országokba. CHIEF-OFFICE 48, BRIXTON-ROAD, LONDON S. W.

A legmegbízhatóbb, legjobb, az egész világon ismeretes és legkeresettebb háziszert a

A. Thierry-Balzsam.

Felülmulhatlan minden mell-, tüdő-, máj-, gyomor- és minden belső betegségnek. Külsőleg használva pedig a legeredményesebb

sebgyógyító-szer.

Valódi csak akkor, ha a minden államban bejegyzett Apóza védjegyjű zöld olomzárón a fenti czég és e szó: **Allein echt** rajta van. — Az évi előállítási mennyiség kimutathatólag 6 millió üveg. — Postán bérmentve küldve 12 kicsi, vagy 6 nagy üveg 4 korona. A szétküldés a pénz előleges beküldése ellenében történik.

A. Thierry-féle Centifolie-kenőcs

(az ugynevezett osztrák-kenőcs) utóérhetlen szívó erejével és gyógyító hatásával az operációkat többnyire feleslegessé teszi. Ezzel a kenőccsel egy 14 év óta tartó gyógyíthatatlannak tartott csontszű, újabban pedig egy 22 év óta gyógykezelt rákszerű nyíl seb lett begyógyítva. — Gyorsan gyógyít minden hülésből eredő gyuladást és sebeket. Puhító hatásával hamar eloszlatja a daganatokat és eltávolítja a képződött vadhusok minden fajtáját a sebekből. — Egy tégely ára bérmentes szállítással együtt, a pénz előleges beküldése ellenében, 1 korona 80 fillér.

Mind a két gyógyszer kiválósa felől egész levléttára való elismerő és köszönő levelek halmaza áll az egész világ minden részét illetően az érdeklődőknek. — Utánzatoktól óvakodjunk és vigyázzunk, hogy a tégelybe bebetetett czég és „Apóza”-hoz zum Schutzengel des A. Thierry” felírás olvasható legyen. Oly helyeken, hol elárúsítás ezen czikkekből nincs, — ne vegyünk értéktelen kótvalékokat, hanem forduljunk rendeléseinkkel egyenesen

A. „Thierry” gyárához Pregrada. Rohitschi savanyukut mellett.

Szállítója az osztrák cs. és kir. állami hivatalnokok szövetségének.

Contractor of the War-Office and the Admiralty, London.